

Uutisia
kulttuurihyvinvoinnista.

Taikusydän- uutiskirje 3/2023

Vaikka maa on monin paikoin vielä luminen, on kevät virallisesti alkanut ainakin kalenterin mukaan! Tästä uutiskirjeestä löydät paljon kulttuurihyvinvoinnin tapahtumia, joista haluamme nostaa esiin ensimmäisen valtakunnallisen Kulttuurihyvinvointifoorumin, joka järjestetään Turussa Aurajoen rannalla, 6. päivä kesäkuuta. Foorumista on tarkoitus tulla vuosittain tai vähintään joka toinen vuosi järjestettävä kulttuurihyvinvointialan ammattilaistapahtuma, jossa voi tavata kulttuurihyvinvoinnista kiinnostuneita ja alalla työskenteleviä ammattilaisia, tutkijoita sekä opiskelijoita. Tilaisuuden järjestävät Taikusydän, Turun kaupungin kulttuurin kärkihanke sekä Taiteen edistämiskeskus. Merkitse päivä jo kalenteriisi ja ilmoittaudu mukaan. Lämpimästi tervetuloa kesäiseen Turkuun!

Taikusydämen tiimi

Kulttuurihyvinvointifoorumi Turussa, 6.6.2023

Taikusydän, Turun kaupungin kulttuurin kärkihanke ja Taiteen edistämiskeskus järjestävät yhteistyössä ensimmäisen valtakunnallisen Kulttuurihyvinvointifoorumin. Tilaisuuden teemoina ovat lasten ja nuorten hyvinvointi, kulttuurilähetöiminnan kehittäminen, kulttuurihyvinvointipalveluiden konseptointi sekä taide mielenterveystyössä ja kokemusasiantuntijatoiminnassa. Tilaisuus on suunnattu kaikille kulttuurihyvinvoinnista kiinnostuneille, eri alojen ammattilaisille, tutkijoille sekä opiskelijoille.

Tilaisuus järjestetään Turussa Valtion virastotalolla ti 6.6.2023, klo 9–15.20. Ilmoittaudu tilaisuuteen 24.5. klo 16 mennessä. Aamupäivän ohjelmaan on mahdollista osallistua myös striimauksen välityksellä. Ohjelma tarkentuu kevään kuluessa.

[Lue lisää ohjelmasta ja ilmoittautumisesta](#)

Kirjoitusehdotuksia Taikusydän-blogiin?

Taikusydämen verkkosivuilla julkaistaan kulttuurihyvinvoinnin alaan liittyviä blogikirjoituksia. Olisiko sinulla jokin ajankohtainen aihe, josta haluaisit kirjoittaa?

Taikusydän-blogissa kerrotaan muun muassa kulttuurihyvinvoinnin alan kehittämistyöstä, tutkimuksesta, asiantuntijuudesta, yhteistyöstä ja taidelähtöisestä toiminnasta. Blogi on paikka myös oman mielipiteen ilmaisulle, pohdinnoille ja keskustelunavauksille. Tiedotamme blogissa julkaistusta kirjoituksista uutiskirjeessämme ja somessa. Tutustu blogiin ja kerro meille kirjoitusideasi!

[Tutustu blogiin ja kirjoittajaohjeisiin](#)

UUTISET

Toimintamalli: LiiKu-tuki kannustaa osallistumaan kulttuuri- ja liikuntapalveluihin ja liikkumaan omatoimisesti

LiiKu-tuki-toimintamallia kokeillaan Helsingissä tänä vuonna. Tavoitteena on, että terveyden ja hyvinvoinnin heikkenemisen riskissä olevat helsinkiläiset pystyisivät osallistumaan liikunta- ja kulttuuripalveluihin sekä harrastamaan liikkumista ja kulttuuria tasavertaisesti muiden kuntalaisten kanssa. LiiKu-tuki yhdistää sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan, kulttuurin ja vapaa-ajan sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialojen osaamista. Toimintamallia on kehitetty Porvoon LiiKu-toiminnan pohjalta.

[Lue lisää toimintamallista](#)

Kulttuurihyvinvoinnin historia on taiteen ja parantamisen historiaa

Milloin taiteesta alettiin puhua osana terveydenhoitoa? Mihin ulottuvat taiteen ja terveyden yhteiset juuret? Millainen historia kulttuurihyvinvoinnilla ilmiönä ja alana on? Kulttuurihyvinvoinnin erityisasiantuntija Anna-Mari Rosenlöfin artikkelissa luodaan katsaus taiteen ja terveyden yhteyksien pitkään historiaan. Artikkelia on julkaistu Turun AMK:n Talk-verkkolehdestä.

[Lue artikkeli](#)

Taide tekee hyvää työkuulttuurille ja potilaille – osallistavan taiteen suunnitelma Sairaala Novassa

Keski-Suomen Sairaala Novassa toteutettiin Työsuojelurahaston tukema kehittämishanke, jossa osallistavan taiteen suunnitelman avulla tuotiin taide mukaan henkilöstön työ- ja toimintakulttuuriin. Taiteen menetelmät potilastyössä tukevat henkilökunnan työtä ja vaikuttavat työhyvinvointiin. Hankkeessa kokeiltiin erilaisia taiteen menetelmiä ja potilailla oli mahdollisuus osallistua taiteen tekemiseen. Lue lisää Työsuojelurahaston Tiedon silta – työelämän tutkimuksen ja kehittämisen verkkolehdestä.

[Lue artikkeli](#)

Hyvinvointia ja elämänlaatua – taiteesta, käsityöstä ja muotoilusta

Taiteen edistämiskeskuksen kulttuurihyvinvoinnin asiantuntijapalveluiden taideasiantuntija Heli Kauhanen kirjoittaa arkiympäristöstä osana hyvinvointia. Taidetta, muotoilua ja käsityötä, kuten puurakentamista tai puun käyttöä sisustamisessa voidaan hyödyntää esimerkiksi julkisissa tiloissa. Artikkelia on julkaistu Puuviesti-lehdessä 1/2023.

[Lue artikkeli](#)

TYÖPAIKAT

Teoshaku: Syksyn Kehä-festivaalin taiteilijahaku 2.4.2023 mennessä

Kahdenkeskisen taiteen Kehä-festivaalia vietetään Oulun alueella 28.–30.9.2023. Ohjelmistohaku taiteilijoille on avoinna 6.3.–2.4.2023. Kehä toteutetaan tänä vuonna yhteistyössä Tehdasteatteri ry:n kanssa, joka tarjoaa kolmelle taiteilijoista mahdollisuuden työstää kehitysvaiheessa oleva teos valmiiksi Turun Jokistudiossa. Residenssissä valmistuneet teokset esitetään jakson päätteeksi Turussa ja Kehä-festivaalilla.

Kuva: Anniina Holappa. Milla Jarkon teos Tiikeri, Kehä 2021.

[**Lue lisää Kehä-festivaalin teoshausta**](#)

Taiteen Sulattamo: luovien taidepajojen koordinaattori ja kaksi hanketyöntekijää

Taiteen Sulattamo ry etsii luovien taidepajojen koordinaattoria määräaikaiseen työsuhteeseen 80 %:n työajalla. Taidepajat toteutetaan Helsingissä Malmilla. Haku on avoinna 30.3.2023 saakka. Järjestö etsii myös kahta hanketyöntekijää STEA:n rahoittamaan kolmivuotiseen Mielekäs muutos -hankkeeseen. Haku on avoinna 6.4.2023 saakka.

Taiteen Sulattamo ry on valtakunnallinen taide- ja mielenterveysjärjestö, jonka tehtävänä on tuottaa mielenterveyttä tukevaa ja mielen hyvinvointia edistävää taidetoimintaa mielenterveystoipujille ja muille erityisryhmille.

[**Lue lisää työpaikoista ja hakuohjeista**](#)

TAPAHTUMAT

Tiedolla johtamisen aamukahvit kuntien kulttuuritoiminnan teemoista keväällä 2023

Yhteistuumin – kuntien kulttuuritoiminnan yhteyspiste järjestää maaliskuu–toukokuussa tiedolla johtamisen aamukahvitilaisuuksia verkossa. Aiheina ovat muun muassa: TEAviisarin Kulttuuri kunnan toiminnassa -tiedonkeruu 2023, Ketkä jäävät kulttuuripalveluiden ulkopuolelle? ja Millaista kulttuuritoimintaa lähioihin tarvitaan?

[**Lue lisää Aamukahvit-tilaisuuksista**](#)

Kansainvälinen seminaari kulttuurin hyvinvointivaikutuksista, pe 14.4.2023, Oulu

Henki ja elämä -hanke järjestää Oulun kaupungin kulttuurielämysoppaiden ja Lähde-hankkeen kanssa kansainvälisen seminaarin, jonka aiheena on kulttuurin hyvinvointivaikutukset. Englanninkielisessä tapahtumassa tuodaan esille puheenvuoroissa ja työpajoissa muun muassa tutkimusta, menetelmiä ja kokemuksia taiteen ja luonnon positiivisista vaikutuksista terveyteen ja mielenterveyteen.

[**Lue lisää ja ilmoittaudu tapahtumaan \(englanniksi\)**](#)

Taide: Taide vaikuttaa. Laadukas kulttuurihyvinvointi -webinaari, to 20.4.2023

Taide vaikuttaa -webinaarin aiheena on laadukas kulttuurihyvinvointi. Mitä on laadukas taiteilijan työ moniammatillisessa ympäristössä? Kuinka hyte-arviointi toimii toiminnan laadun arvioijana? Taiteen edistämiskeskuksen kulttuurihyvinvoinnin asiantuntijapalveluiden tilaisuus on maksuton etätapahtuma, to 20.4.2023, klo 09.00–11.30. Tapahtumaan on ilmoittautuminen.

[**Lue ohjelma Taiken sivuilta**](#)

Kulttuurihyvinvointitoiminnan taloudellinen arviointi -seminaari, ti 18.4.2023, Helsinki, Musiikkitalo ja etänä

ArtWell-selvityshankkeen avoin ja maksuton päätösseminaari hankkeen tuloksista järjestetään Helsingin Musiikkitalolla 18.4.2023, klo 9.30–14.45. Ilmoittautumiset 11.4. mennessä. Striimin välityksellä osallistuvien ei tarvitse ilmoittautua.

Seminaarissa kuullaan muun muassa pilotoiduista koetun hyvinvoinnin mittareista kulttuurihyvinvointitoiminnan vaikuttavuuden arvioinnissa. Tilaisuudessa julkaistaan myös tulosten pohjalta laaditut toimenpidesuosituksat kulttuurihyvinvointitoiminnan taloudellisen arvioinnin kehittämiseksi Suomessa. Paneelikeskustelussa teemana on Kulttuurihyvinvointitoiminnan hyvinvointivaikutusten arviointi tänään ja tulevaisuudessa.

[Lue lisää ja ilmoittaudu tapahtumaan](#)

Luovat työtavat vanhustenhoidossa -teemapäivä ke 26.4.2023, Vaasa, Academill

Maksuton kulttuurihyvinvoinnin teemapäivä luovien työtapojen käytöstä järjestetään Vaasassa ke 26.4.2023, klo 12.00 alkaen. Ohjelmassa on muun muassa puheenvuoro yliopistotutkija Kai Lehikoiselta Taideyliopistosta sekä työpajoja. Ruotsinkielinen tapahtuma on avoin opiskelijoille, taiteilijoille, vanhuspalveluiden henkilöstölle, sosiaali- ja terveysalan opettajille ja muille kiinnostuneille. Ilmoittautumiset 14.4. mennessä.

[Lue lisää Åbo Akademin sivuilta \(på svenska\)](#)

HomeOpera-hankkeen loppuseminaari, ti 9.5.2023, Keskustakirjasto Oodi, Helsinki

Haaga-Helia ammattikorkeakoulun HomeOpera-projekti järjestää elämyksellisen ja ikäystävällisen loppuseminaarin, jossa on luvassa ajankohtaisia puheenvuoroja ja työpajatyöskentelyä taiteen, teknologian ja saavutettavuuden risteyskohdassa. Tapahtuma on maksuton ja kaikille avoin. Lisätietoja: Aarni Tuomi, [aarni.tuomi\(at\)haaga-helia.fi](mailto:aarni.tuomi@haaga-helia.fi).

Lue lisää [HomeOpera-hankkeesta](#).

[Lue lisää ja ilmoittaudu loppuseminaariin](#)

Kulttuurihyvinvointialan tutkija- ja kouluttajapäivä, to 1.6.2023, Metropolia, Helsinki

Uusi Kulttuurihyvinvoinnin tutkimuksen ja koulutuksen osaamiskeskittymä kutsuu alan tutkijoita ja kouluttajia osaamiskeskittymän lanseeraustilaisuuteen. Tilaisuus valottaa tutkijapuheenvuoroin ja yhteisen työpajatyöskentelyn kautta kulttuurihyvinvointialan ajankohtaisia tutkimuksen ja koulutuksen teemoja. Tilaisuus järjestetään Helsingissä Metropolia Ammattikorkeakoulun Myllypuron kampuksella to 1.6.2023, klo 9.30–16.00.

Metropolia Ammattikorkeakoulun ja Jyväskylän yliopiston perustama osaamiskeskittymä järjestää kansainvälisiä ja kansallisia konferensseja sekä tapaamisia alan tutkijoille ja kouluttajille. Osaamiskeskittymä vahvistaa yhteistyötä tutkinto- sekä täydennyskoulutusten järjestäjien kesken ja tarjoaa tukea tutkimustiedon hyödyntämiseen koulutuksissa.

[Lue lisää tapahtumasta](#)

JULKAISUT

Kulttuurin ja liikunnan hyvinvointivaikutukset osaksi päätöksentekoa ja ohjausjärjestelmää -raportti julkaistu

Opetus- ja kulttuuriministeriön asettama työryhmä esittää useita systeemiseen muutokseen tähtääviä toimenpiteitä, joilla hyvinvoinnin johtamisesta tehdään ennaltaehkäisevää toimintaa ja liikunnan sekä kulttuurin hyvinvointivaikutukset nostetaan politiikkaohjauksen keskiöön. Työryhmä esittää mm. ilmiöpohjaista budjetointia sekä liikunta- ja kulttuuripalveluiden kysynnän kasvattamista Kansallinen hyvinvointikortti -sovelluksella. Lisäksi tulee käynnistää Kansallinen toimintakyky -ohjelma ja sisällyttää hyvinvointialueiden palveluihin kulttuuri- ja liikuntaresepti, joiden rahoitusta tuetaan sairausvakuutuskorvauksella. Kulttuuri ja liikunta tulee ottaa osaksi hyvinvointialueiden palveluketjuja. Kirjastojen roolia tulee vahvistaa kansalaisten henkisinä kuntosaleina ja palveluneuvojina esimerkiksi Kansalliseen hyvinvointikorttiin liittyen.

[Lue lisää OKM:n sivuilta ja tutustu raporttiin](#)

THL: Sairaalaklovnitoimintaa lapsipotilaille -toimintamallin arviointi

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen sivuilla on julkaistu HYTE-toimintamallin arviointi sairaalaklovnitoiminnasta lapsipotilaille. Sen todetaan olevan erinomaista lapsilähtöistä vakiintunutta toimintaa. Klovnin läsnäololla on todettu olevan positiivista vaikutusta lasten ja perheiden potilaskokemukseen. Myös kansainvälisissä tutkimuksissa sairaalaklovnerialla on osoitettu olevan monia positiivisia vaikutuksia. Hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta edistävien toimintamallien arviointi kohdistuu toimintamallien näyttöön, vaikuttavuuteen ja käytännön sovellettavuuteen.

[Lue lisää ja tutustu arviointiraporttiin](#)

Kulttuurista hyvinvointia kuntalaisille – kehittämistehtävän loppujulkaisu

Eloa ja iloa Kaakkois-Suomeen – Kulttuurista hyvinvointia kuntalaisille oli vuosien 2020–2022 aikana toteutettu alueellinen, OKM-rahoitteinen kehittämistehtävä Kymenlaaksossa ja Etelä-Karjalassa. Pää tavoite oli kehittää luovan alan, taiteen ja kulttuurin yhteistoimintaa sekä toimintamalleja, jotta kulttuuripalvelut ja muu toiminta edistää entistä paremmin kuntalaisten hyvinvointia, terveyttä ja osallisuutta. Erytystä huomiota kiinnitettiin niihin kuntalaisiin ja ryhmiin, joilla voi olla vaikeuksia saavuttaa kulttuuripalveluja. Toiminta perustui vuonna 2019 uudistuneeseen kuntien kulttuurilakiin. Toteuttajina olivat ammattikorkeakoulut XAMK ja LAB.

[Tutustu kehittämistehtävän loppujulkaisuun](#)

PROJEKTIT

Taidelanssi-projekti: kuvataidetta Kanta-Hämeen ambulansseissa

Hämeenlinnan taidemuseon ja Kanta-Hämeen pelastuslaitoksen yhteistyönä toteuttamassa Taidelanssi-projektissa tuotiin kuvataidetta kaikkiin Kanta-Hämeen 16 ambulanssiin. Taidemuseon omista kokoelmista valittiin 30 teosta ja ne on toteutettu ambulansseihin tarratoisintoina. Valmiit taidelanssit julkaistiin valtakunnallisena 112-päivänä 11.2.2023. Ambulansseihin tuodun taiteen toivotaan auttavan potilasta ensihoitotilanteessa ja antavan mahdollisuuden keskusteluyhteyden ja kohtaamisen luomiseen ensihoitajien kanssa.

Kuva: Miika Kangasniemi 2023. Yksityiskohdat Hjalmar Munsterhjelmin teoksesta Maisema Tuuloksesta (1900-luku).

[**Lue lisää Taidelanssi-projektista**](#)

BLOGIT

Taikusydän-blogi: ”Oletko sä se taiteilija?” eli kuvataiteilija edistämässä taiteen ja kulttuurin saavutettavuutta psykiatrisella kuntoutusosastolla

Kuvataiteilija Kirsi Karppinen kirjoittaa Taikusydämen blogissa kokemuksiaan taiteilijan työstä Päijät-Hämeen keskussairaalan psykiatrisilla osastoilla. Yhteisötaiteilijana sosiaali- ja terveysalalla toimiessaan taiteilija pyrkii omalla erityisosaamisellaan tarjoamaan hoitoa tukevaa toimintaa yhteistyössä muun henkilökunnan kanssa.

[**Lue blogikirjoitus**](#)

Taiteen Sulattamo: Kulttuuripajat kulttuurihyvinvointitoiminnan ytimessä mielenterveyskentällä

Taiteen Sulattamo ry:n blogissa Eveliina Lafghani, Seppo Eronen ja Jaana Vanhala kirjoittavat kulttuuripajatoiminnasta, joka on kulttuurimenetelmiä hyödyntävää mielenterveystyötä. Kulttuuripajat perustuvat Niemikotisäätiön kehityshankkeessa syntyneeseen konseptiin, jota on kehitetty ja laajennettu. Nykyään kulttuuripajoja toimii eri organisaatioiden hallinnoimina ympäri Suomea. Kulttuuripajatoiminta on matalan kynnyksen vapaaehtoistoimintaa, jossa tarjotaan luovan ryhmätoiminnan avulla välineitä elämänhallinnan sekä sosiaalisten taitojen kehittämiseen.

[Lue lisää blogista](#)

Taike: Esittelyssä hyvinvointia edistävät toimintamallit

Taiteen edistämiskeskuksen kulttuurihyvinvoinnin asiantuntijapalvelut esittelee vuonna 2023 blogisarjassaan taiteilijoiden kehittämiä toimintamalleja, jotka on vertaisarvioitu toimintamallin näyttöjen, vaikuttavuuden ja käytännön sovellettavuuden näkökulmista (HYTE-toimintamallit). Ensimmäisenä esittelyssä on Myrskyryhmän osallistavan tanssielokuvan malli (Mot), josta kirjoittavat erityisasiantuntijat Johanna Vuolasto ja Isto Turpeinen.

[Lue blogikirjoitus](#)

**Taikusydän on kulttuurihyvinvoinnin
valtakunnallinen yhteyspiste.**

Viestimme kulttuurihyvinvointialan
ajankohtaisista uutisista noin kerran
kuukaudessa.

#kulttuurihyvinvointi

Osoitelähde: saat tämän viestin, koska olet
postituslistallamme.

taikusydan@turkuamk.fi

taikusydan.fi

[Tilaa uutiskirje](#) | [Peruuta uutiskirje](#)

Taikusydän
Joukahaisenkatu 3
20520 Turku